

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

In primam Epistolam Notæ quatuor.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

Epistola. non faciunt fidem: ut Calvinum defendas, Lutherum accersis: calumniam probas nova calumnia, & Montaltio similem Patronum conducis; fallor, eundem Montaltium: nec enim gutta gutta similior: ex eadem Portus-regalis officina hæc Epistola, immò & alia Parochorum scripta prodire, ut vel ex stylo constat. Quod certè si neges, aliòs quoque testes producarn. Sed hæc de re, nemo prudens, aut sciens dubitat.

Quis porro modò sit rerum status, non aperis, sed dissimulas. Nempè illa Parochorum scripta, quæ impensè laudas, & in tuos usus convertis, ad sanctam Sedem delata fuerunt; non Archiepiscopi Senonensis, vel Convenarum Episcopi, aut Bellocensis, sed Petri & Christi: ut de innumeris, quibus scaturit, erroribus iudicium ferat. Mechliniensem appellare non debueras; quid feces versate iuvat? omnes Jansenianæ doctrinæ Patronos effuditim amas & laudas.

Minus tamen ferendum, quod dicis, Litteras illas Ecclesiæ salutaris fuisse; idque dubio procul, inquis, fortè ut illa suorum fulminum vim probaret. Sic Calvinus, Lutherus, Jansenius Ecclesiæ salutaris fuere; sic pestis & lues orbi salutaris. Vis revelem mysterium? Nonnulli Parochi, non divina gloriæ zelo, sed proprii commodi & lucris studio ducti, ut fideles, præsertim locupletiores à Jesuitis abstraherent, sibi que devincerent, Jesuitarum doctrinam mille infectam erroribus & Evangelio contrariam esse publicarunt; ut populis horrorem incuterent; & cum ipsi, nec cultiore sint doctrina, nec majore sanctimonia, potestatem decidendi controversias in doctrina morum & fidei, jure quodam successionis hereditario, sibi arrogarunt. Quod quàm erroneum sit, omnes Catholici tenent. Sed tandem ad tuas notas accedo: nec enim Epistolarum errores castigandos suscepi, quod jam alii egregiè præstiterunt: notas duntaxat in notas scribam.

In primam Epistolam.

NOTA I.

Perridiculum est, quæ discant, omnibus mortalibus ignarum præcipere. Sic malim te risu & sibilis, quàm severiore modo excipere: malim te ignorantia, quàm malitiæ insimulare; quanquam utriusque partes egregiè sustines. Censuram Sorbonicam, Scholam Thomisticam, proximam illam agendi potestatem, posse proximum, ut vocas, pleno buccarum ritu, altoque cachinno, cum tuo Montaltio irrides; (a) vel inde ridiculus, quod de re tam seria, tam stultè rideas. Jesuitas & Thomistas ab re inter se committis. At utrique in hac parte, cum aliis omnibus Catholicis probè conveniunt. Dividis, ut regnes: jurgia feminas, ut in Catholicorum discordiis Janseniana hæresis altas radices agat. Sed frustra oculatis & piis hominibus apertas insidias struis. In hoc, ut dixi, utrique conveniunt, quod quis, dum peccat, proximam non peccandi potestatem, seu proximum posse habeat: utriq; oppositum, Arnaldi scilicet, errorem damnant. Arnaldus porro non dixerat, ut sincerè, tuo more, narras, D. Petro gratiam necessariam, ad hoc ut posset non peccare, si veller; quod reverà omnes Catholici negant, & adducta Patrum loca, Catholicè, utparet, expli-

(a) Pag. 10.

Nec Jesuitæ à Thomistis dissentiant, quo hinc sint, gratiam seu virtutem illam interiore, nunquam in actum prodire, nisi efficiat sit: quis Theologum quis mortalium hoc neget? seu quod illi proximæ agendi potestatem homini adstruant, cum huc libere agere omittit. In hoc, utrique conveniunt, non erramus, ut dicis, sed re ipsa, ut damnatum errorem agiant. Nisi enim proximum posse adit ad, non peccandum, Deique præceptis obtemperandum, hanc debè illa præcepta sunt impossibilia. Sed hic error solemniter tactus anathemate jacet. Commentum igitur non fuit, quod scurra tuus, quem festum Scripturam appellas irrideat; sed dogma Catholicum, quod heretodoxi duntaxat rejiciunt. Neque hæc vana barbara sunt, & nova, ut dicis, sed omnino appellationes vestras & aliorum hæreticorum fraudes & fallacia Catholici Scriptores exigunt. Nec desunt in hac rem, Patrum & Conciliorum loca: tu videbis. Auctores, qui contra Jansenium scripserunt, & eorum egregiæ lucubrationes, ut gratissimam Catholicæ doctrinæ lucem astulerunt, ita æternam Janseniano tenebras offuderunt. (b) Peritrimusque putido sarcasmo, tum Sorbonam, tum pontificis proximæ fabulam, sic enim vocas. Sorbonam viderit, quæ cum multis domesticos habeat, eos neos defensores non postulat. Fabulam verbò inter fidei dogmata repositam ægrè, imò ægrè, me tulisti: Arnaldi quoque placita damnata, non modò à Sorbona (cujus censuram ecclesiæ notabiles, quo vir prudens habere debet) sed ab ipsa Ecclesia. Et hæc dissimulas? Nec Annati gratiam quam datum est. Extat extabitque in posterum Decretum Apostolicum, & immortalis Arnaldi & Montaltii infamia. Errores utriusque uno edicto, quo Decreto configi, par erat; qui communis utriusque sensu, & unanimi voluntatum consensuque fuerant publicari. Quod demum subnectis, non modo post, apud Patres Gratorum, eandem Arnaldi doctrinam palam defensam fuisse; quid ad me? quid ad Jesuitas nemo nescit, Jansenianis partibus plurimos eam ferè hominum genere addictos esse; quo animo & fine, Deus scit. Sed est, quod nobilissime & doctissime familie hanc notam sibi à te inultam, vindictam ultro relinquam.

(b) Pag. 11.

NOTA II.

Reverendum Patrem Nicolai per summam sapientiam hoc loco fugillas: quem à Thomistam doctrinam deservisse perinde asseris, ac si apud omnes constaret: eumque transfugam & præfatum Arnaldum vocas, qui Nanius in D. Thomam, nonnulla Commentaria scribat, ac proinde melius & candidius taceat. Ita Willelme doctrinam vitium, Sorbonæ & sui Ordinis decus excipis? sed cur illi adeo barbarè ac ferociter succenses? non est profectò, quæ dicam: cum jam apud omnes in confesso sit, Arnaldus semper fuit Jansenii, Arnaldi, Sanequeque non acerrimus expugnator. Non alia tua causa, illum vestri causa. Sed Vir de Ecclesia, de Sorbona, de ordine suo benè meritis, alienis armis non regeret, ut in te tuique similes animadvertat. Ad illam igitu retermito.

NOTA III.

Larvam ponis sensum sine sensu, Moynium Doctorem Sorbonicum raptim adortus, eum à Co-

In secundam Epistolam.

NOTA I.

Hic gratiam sufficientem explodis, novum Molinistarum inventum, meram Vocem, præterea quæ nihil, titulum sine, larvam & umbram: (b) subungere poterat cum Janzenio, monstrum & chimeram; cum Petro Martyre, humanum commercium, & Pelagianum perfugium. Hæc est illa gratia ab omnibus Catholicis admixta, ab hæreticis duntaxat negata, quos Duce in hoc Calvinum leucos esse, Duvallius Doctor Sorbonicus docet tom. 1. tra&. de grat. quæst. 5. art. 1. Vis autem à Molinistis eam gratiam sufficientem adstrui, quæ suum aliquando effectum fortitur, O gravem, & insignem Theologum!

Tum in Thomistas, qui hanc gratiam approbant, ac potissimum in Patrem Nicolai, ejusque familiæ stylium exeris; quod ii, neglecta ordinis sui doctrina, inita cum Jesuitis conjuratione, à S. Thomæ placitis desciverint. Id unum præsertim eniti videris, ut Thomistas concites adversus Jesuitas, sed ut in nonnullis ab iis dissentiant, ita cum iis in damnandis vestris erroribus probè consentiant. Crede mihi Wilhelme, Thomistæ gratiam sufficientem admittunt, quæ proximam agendi conferat potestatem, eo scilicet momento quo quis agere tenetur. Si tecum mihi disputandum esset, proferrem tabulas, auctores adducerem in schola Thomistica facile principes, quales sunt Didac, Alvarez disp. 71. de auxil. num. 2. Cabrera in 3. part. quæst. 18. art. 4. memb. 1. Cúmel, Ledesma, Cabezudo, &c. consule opusculum de hoc argumento, accuratè ab Annato amico vestro, & summa fide elaboratum.

Præterea Jesuitæ admittunt quidem gratiam sufficientem, non tamen eam, quæ aliquando suum effectum fortitur, ut per supinam ignorantiam affirmas, quis enim vel rudis tyro ignoret, sufficientem gratiam illam esse, quæ suum effectum habere potest; nunquam tamen habet; efficacem verò, quæ potest non habere, at semper habet? Tu magister es, Dux gregis ipse Capet, & hæc ignoras? quod autem illam gratiam sufficientem nobis obtundas, quæ actus imperfectos excitat, turpius etras; cum illa pro iis actibus reverà efficac sit. Sed ad alium perfectiorem spectat, inquit, ad quem tamen voluntatem flexere nequeat, ac proinde voluntas ad agendum satis instructa non sit; nec proximam & plenam habeat agendi potestatem. Illa igitur gratia sufficiens non est. Simili tecum res esset, facile demonstratu foret, dari gratiam sufficientem; consule auctores, qui de hoc argumento scripserunt, Suarez, Ripaldani; Anatum, Stephanum Deschamps: non tamen sine magistro. In his enim, quamvis aliequin Theologus, saltem nomine tenus atque in speciem, satis rudem te probas.

Unde tamen breviter innot, ex Constitutionibus Apostolicis contra Janzenium petrum. Cum quis peccat, Deique violat præceptum, quod tamen sine divina gratia servare nequeat; vel eam gratiam habet, quæ scilicet à peccato abstinere possit, vel eam caret: si habet, & reverà peccat; quis neget, illam merè sufficientem esse? si verò caret, igitur non peccare non potest. Igitur necessariò peccat: quod in tertia propositione damnatum est. Igitur servare præceptum

(b) Pag. 22.

T. 2

ceptum

NOTA IV.

He novos Thomistas in tuas partes trahere videris: ego etenim, mos dicam. Gratiam, inquit, efficacem non concedimus, & quandam aliam admittunt, quæ sufficientem vocant, cui tamen sine efficaci nulloque potest: tum addis, vocabulum illud gratiæ sufficientis apud antiquos reperiri: Moynium de gratia quæ diffinitur in iis (a. Quod novos Thomistas ab antiquioribus discernis, doctis illis hominibus innotet, qui à D. Thoma discere videri nolunt. In hoc, Janzenianam causam tibi creditam prode, ut quæque partibus Jesuitarum, quos Thomistas non admittit? Quis sufficientem, per se loquendo, prode unquam concedat? quod Thomistas in parte attribuit, Jesuitæ omnes tenent. O te salutem & indultum conciliatorem! qui litem hanc, quam vel ipse Rom. Pontifices Clemens, & Pius V. componere olim frustra tentarunt, inter gratiam sufficientem apud Antiquos non reperiri, quæ perierant. Tu vide sis auctores, qui eam prolesse scripserunt. Immo D. Thomas 1.2. quæst. 114. ad 2. auxilii sufficientis expressam mentionem facit, quæ illas non eadem est quorundam hominum ingenium, qui dant eam, quæ ipsi nesciunt, delpicari: sed igitur suam palam faciunt, dam eam hac arte operire conantur.